

PROSJEKTPLAN
KOMMUNEREFORM
RØMSKOG KOMMUNE 2015 - 2017

Vedtatt i Kommunestyret 05.02.15 sak 6/15.

Bakgrunn

I regjeringsplattformen fra Sundvollen står det: “Det gjennomføres en kommunereform, hvor det sørges for at nødvendige vedtak blir fattet i perioden. [...] Regjeringen vil foreta en gjennomgang av oppgavene til fylkeskommunene, fylkesmennene og staten med sikte på å gi mer makt og myndighet til mer robuste kommuner”.

Følgende vedtak ble fattet i kommunestyret 18.09.14 sak 33/14:

1. Kommunestyret ønsker en utredning om:
 - a) Rømskog som fortsatt egen kommune med nødvendig interkommunalt samarbeid
 - b) Kommunesammenslåing med grensekommune/Indre Østfold
 - c) Kommunesammenslåing med Aurskog-Høland/Nedre Romerike
 - d) Evt andre løsninger

2. Det nedsettes en arbeidsgruppe bestående av Formannskapet og 1 representant fra hvert av de partier som ikke er representert i Formannskapet, men som er representert i Kommunestyret. Arbeidsgruppa drøfter og utformer arbeidsform og tidsplan som fremmes til kommunestyrets i egen sak. Ordfører leder utvalget, og rådmannen er sekretær.

I oppdragsbrev til Fylkesmennene, datert 3.7.2014, beskriver Kommunal- og moderniseringsdepartementet Fylkesmennenes rolle i prosessen. Det vises til uttalelse fra flertallet i kommunal- og forvaltningskomiteen, som understreker at *“det er viktig at alle kommunar gjennomfører lokale prosessar knytt til kommunereforma og melder tilbake innan fristen”*...*“Fylkesmennene må fylgje opp dei kommunane som ikkje på eige initiativ tar nødvendig lokal leiarskap”*. Komiteens flertall understreker videre *“at det er eit utredningsansvar for alle kommunar”*.

16. oktober presenterte Fylkesmannen v/ prosessveileder Torleif Gjellebæk reformen og Fylkesmannens rolle i – og forventninger til den videre prosessen. Sommeren 2016 skal Fylkesmannen vurdere kommunestrukturen i sine fylker, og avgi rapport til Regjeringen som grunnlag for dennes forslag til Stortinget.

Fylkesmannen oppsummerte Stortingets oppdrag til kommunene slik:

- Kommunene skal gjennomføre en vurdering av om de oppfyller forventningene som Stortinget har til “robuste” kommuner
- I tilfeller hvor kommunene ikke oppfyller forventningene, skal kommunene vurdere sammenslåing med andre kommuner, slik at det kan dannes en ny kommune som er mer “robust”

21. november 2014 sendte Fylkesmannen i Østfold ut et arbeidshefte til støtte for kommunenes arbeid med første del av sitt utredningsoppdrag. Arbeidsheftet gir en del innspill til hvordan kommunene kan organisere utredningsarbeidet, samt at det inneholder et konkret arbeidshefte som kommunene kan bruke i utredningsarbeidet.

Prosjektplan Kommunereform – Rømskog kommune

Prosesen videre er delt opp i flere faser. Hovedaktivitetene i første fase som Fylkesmannen definerer til ut 1. kvartal 2015:

- Kommunestyret vedtar en prosjektplan
- Nødvendige utredninger organiseres og gjennomføres i henhold til planen
- Utredningene gjøres til gjenstand for informasjon, debatt og høringer i henhold til planen
- Kommunestyret gjør med bakgrunn i utredningene og innspill fra debatter og høringer vedtak om “strategisk veivalg”.

Fylkesmannen legger også vekt på at prosjektplanen bør avklare:

- Bestemmelsene i kommuneloven og offentlighetsloven om møte- og dokumentoffentlighet
- Hvordan arbeidstakernes rettigheter i henhold til Hovedavtalen skal ivaretas
- Oppgave-, arbeids- og myndighetsdelingen mellom faste politiske utvalg, spesielt nedsatt politisk gruppe og rådmannen, hensett blant annet til:
 - Kommunens delegeringsreglement
 - § 23 i kommuneloven om administrasjonssjefens oppgaver og myndighet
- Reglene om saksbehandling i spesielt nedsatt politisk gruppe

Videre anbefaler Fylkesmannen følgende metode for utredningen:

1. Ta utgangspunkt i kapitlet “status” i veilederen for utredning og prosess fra KMD, og målene for reformen. Lag en oversikt over sterke og svake sider, og utfordringer
2. Prioriter i tillegg noen viktige politikkområder/temaer for kommunen, eksempelvis noen av dem man allerede samarbeider om interkommunalt, turisme, næring m.v.
 - A. Skolestruktur
 - B. Stedsutvikling
 - C. Institusjonsbygging og lokalisering
 - D. Idretts- og kulturanlegg
 - E. Investeringer i infrastruktur
 - F. Kommunale priser og gebyrer
3. Gjør en begrunnet vurdering av hvordan utviklingen vil kunne bli:
 - a. Hvis kommunen fortsetter alene
 - b. Hvis kommunen går sammen med andre kommuner

Kommunene har ingen utredningsplikt så lenge dette ikke er vedtatt i lovs form. Rømskog kommune skal i løpet av inneværende periode vedta ny kommuneplan. Utredningsarbeidet i forbindelse med kommunereformen vil delvis bli gjort parallelt med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel. En ser det som for krevende å forholde seg til angitte tidsplan fra Fylkesmannen, og tar sikte på at utredningen skal være klar i løpet av 1. halvår 2015. Dette vil sikre en grundigere prosess i kommunen.

Organisering

PROSJEKTEIER	Kommunestyret
STYRINGSGRUPPE:	Kommunestyret
PROSJEKTLEDER:	Rådmannen
PROSJEKTGRUPPE	Politisk utvalg oppnevnt av kommunestyret
REFERANSEGRUPPE:	Hovedtillitsvalgt Hovedverneombud Rådmannens ledergruppe
PROSJEKTDELTAKERE:	Administrasjonen
VEILEDNINGSFUNKSJON	Fylkesmannen v/ prosessveileder Torleif Gjellebæk

Administrasjonen gjennomfører utredning på oppdrag fra kommunestyret, og med bakgrunn i dette mandatet. Fylkesmannens arbeidshefte til støtte for kommunenes arbeid med første del av sitt utredningsoppdrag legges til grunn for arbeidet.

På grunnlag av utredningen, innstiller rådmannen til kommunestyret i sak om strategisk veivalg medio juni.

Formål

Gjennomføre utredning i henhold til Stortingets forventninger i kommunereformen, og i henhold til Fylkesmannens tidsplan for første fase av prosessen.

Effektmål

Hovedmål

1. Utredning som gir et godt grunnlag for at kommunestyret foretar et strategisk veivalg gjennom vedtak ultimo 1. halvår 2015.
2. Utredning som gir en god begrunnelse for veivalget, og som gir Fylkesmannen et godt grunnlag for sin vurdering.

Delmål

1. Kommunestyret har et godt grunnlag for å foreta et strategisk veivalg gjennom vedtak.
2. Kommunens innbyggere har er godt informert om innholdet i kommunereformen og prosessen kommunen skal gjennom.
3. Kommunens innbyggere har fått gode muligheter til å gi sine innspill til kommunereformen i
4. Ansatte har fått gode muligheter til å påvirke kommunestyrets beslutningsgrunnlag gjennom sine fagforeninger
5. Ansatte er godt orientert om prosessen gjennom sine ledere
6. Nabokommuner er godt orientert om kommunens prosess og strategiske veivalg

Resultatmål

1. Utredning som belyser følgende:

Prosjektplan Kommunereform – Rømskog kommune

- Kommunens sterke og svake sider, samt utfordringer – i forhold til følgende kriterier:
 - Tjenesteyting
 - Myndighetsutøvelse
 - Samfunnsutvikling
 - Demokratisk arena
 - Økonomi
- Vurdering av sterke og svake sider, samt utfordringer i forhold til følgende politikkområder som er viktige for Rømskogsamfunnet:
 - Stedsutvikling
 - Idretts- og kulturanlegg
 - Institusjonsbygging og lokalisering
 - Turisme
 - Næringsutvikling
 - Investeringer i infrastruktur
- Vurdering av hvordan utviklingen kan bli videre dersom:
 - kommunen fortsetter som egen kommune
 - kommunen slår seg sammen med en/flere andre kommuner.

Prosessmål

1. Bruke resultatene av Innbyggerundersøkelsen 2014
2. Gjennomføre folkemøte om kommunereformen
3. Gjennomføre spørreundersøkelse knyttet til temaene i utredningen
4. Involvere ungdom spesielt gjennom ungdomsrådet
5. Informere innbyggere om kommunereformen og arbeidet i utredningsgruppen
6. Bruke sosiale medier aktivt som informasjonskanal til kommunens innbyggere

Målgrupper

Politikere:

- Politisk utvalg fungerer som prosjektgruppe i utredningsarbeidet
- Kommunestyret fatter vedtak, basert på utredningen.

Innbyggere:

- Innbyggerne skal få informasjon underveis i arbeidet med utredningen og bli involvert gjennom undersøkelser, folkemøter o.l.

Ansatte i kommunen:

- Ansatte i kommunen holdes informert om prosessen gjennom sine ledere. Medbestemmelse utøves gjennom tillitsvalgte.

Andre kommuner:

- Nabokommuner holdes orientert om prosessen, og orienteres om vedtak fattet i kommunestyret.

Framdriftsplan

Fase 1:

Dato	Milepæl	Kommentar
5.januar	Møte i prosjektgruppa	
19.januar	Møte i prosjektgruppa	
29.januar	Utsendelse av sak med forslag til prosjektplan til kommunestyret	Rådmannen legger fram sak til kommunestyret.
5.februar	Vedtak av prosjektplan i kommunestyret	
25.februar	Nabopratt med Marker kommune	
Januar -april	Gjennomføre utredning	Administrasjonen gjennomfører utredning basert på arbeidshefte fra Fylkesmannen og forslag fra IØ Regionråd, samt innspill fra prosjektgruppa.
Februar	Invitasjon til folkemøte	Næringsliv inviteres spesielt
2.mars	Møte i Prosjektgruppa	Status for utredningsarbeidet legges fram. Utkast til prioriteringer av politikkområder lages.
9.mars	Nabopratt med Aurskog-Høland	
11. mars	Gjennomføring av folkemøte	
23.april	Møte i prosjektgruppa	Status for utredningsarbeidet Utarbeide spørreundersøkelse
April	Gjennomføring av spørreundersøkelse	
Mai	Slutføring av utredningsrapport	Rådmannen utarbeider sak til kommunestyret
26.mai	Møte i prosjektgruppa	
12.juni	Kommunestyret vedtar strategisk veivalg	Se avsnitt om avgrensninger.

Fase 2:

VEDTAKSFASE (Høst 2015 - vår 2016)

Aktiviteter:

Felles utredning av "mulighetsbildet" med aktuelle kommuner	Høst 15/vinter 16
Involvering i "mulighetsbildene" (folkemøter/spørreundersøkelser)	Senvinter 2016
Valg av alternativ(er) - kommunestyresak	Før sommeren 2016
"Kontraktsforhandlinger" med aktuell(e) kommune(r)	3. kvartal 2016
Høring/involvering av "kontraktsforslag"	4. kvartal 2016
Endelig vedtak i kommunestyret	4. kvartal 2016

Leveranser

Rådmannen skal avlevere sin utredning i god tid, slik at kommunestyret kan fatte vedtak om strategisk veivalg innen utgangen av første halvår 2015. Utredningen gjøres parallelt med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel.

Utredningen skal bygge på innspill fra innbyggerne gjennom undersøkelser, folkemøte/høringer etc. Gjennomføringen av disse ligger til administrasjonen. Det gjennomføres et folkemøte med informasjon om kommunereformen der det er anledning for innbyggerne til å komme med innspill. Det gjennomføres i etterkant av dette folkemøtet en spørreundersøkelse som er mer konkret rettet mot spørsmålene som berøres i kommunereformen og kommunens utredning.

Utredningen skal bygge på innspill fra ansatte i kommunen gjennom drøftinger og informasjonsmøter med de ansattes fagforeninger.

Møter i prosjektgruppa er åpne møter, og annonseres på samme måte som andre politiske møter. Referater fra møtene publiseres på kommunens nettside, slik at de er tilgjengelige for allmennheten.

Avgrensninger

Utredningen skal gi grunnlag for et strategisk veivalg; om Rømskog kommune mener det er best å fortsette som egen kommune, eller om kommunen ser det som hensiktsmessig å slå seg sammen med en/flere andre kommuner for å kunne gi et godt tilbud til innbyggerne. Hvis kommunen ikke ønsker å gå videre med utredning av sammenslåing med annen/andre kommuner, bør vedtaket gi en tilfredsstillende begrunnelse for dette som kan ligge til grunn for fylkesmannens, departementets, regjeringens og stortingets senere behandling av ny helhetlig kommunestruktur.

Dersom resultatet av arbeidet er at kommunen ser det som hensiktsmessig å gå videre med utredning av sammenslåing med annen/andre kommuner bør vedtaket angi hvilke kommuner dette involverer, og hva som ønskes oppnådd i en eventuell ny kommune (politisk mål).

Økonomiske rammer/budsjett

Kommunen tildeles 100 000 fra regjeringen, via Fylkesmannen, som støtte til gjennomføring av undersøkelser og informasjonstiltak rettet mot innbyggerne. Midlene utbetales etter innlevert utredning.

Utredningsarbeidet blir omfattende, og det søkes om kr 500 000 i skjønnsmidler fra Fylkesmannen.

Budsjett for 2015

Kommentar	Kostnad		Bevilget beløp		Totalt
	Egeninnsats	Tilskudd		Beløp	Beløp
Informasjon, folkemøter, undersøkelser	90 000	300 000			390 000
Utredninger	100 000	200 000			300 000
Utrede sammen med andre	100 000	100 000			200 000
Sum:	290 000	600 000			890 000

Kritiske suksessfaktorer

Suksessfaktor	Kommentar
Informasjon til innbyggere	Bruke kommunens nettsider, sosiale medier og Rømsjingen Folkemøte
Involvering av innbyggere	Folkemøte Spørreundersøkelse Sosiale medier Ungdomsrådet
Involvering av ansatte	God dialog underveis, og drøftingsmøter ved viktige beslutningspunkter
God synergi med kommuneplanprosess	Vi samkjører utredningsarbeidet med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel

Viktige risikofaktorer

Risiko	Kommentar	Vurdering
Lav grad av involvering fra kommunens innbyggere	Bruke media aktivt.	Lav risiko / høy konsekvens
Tidspress – lite tid til å utarbeide en god utredning	Administrasjonen prioriterer arbeidet med utredningsarbeidet.	Middels risiko / høy konsekvens

--	--	--

Avhengighet til andre prosjekter

Prosjekt	Beskrivelse av avhengighet	Vurdering
Kommuneplanprosess	Samkjøring med kommuneplanens samfunnsdel	

Åpne punkter

Følgende punkter er foreløpig ikke avklart:

	Åpent punkt	Kommentar
1.	Folkeavstemning	
2.	Kommunenes fremtidige oppgaver	
3.	Kommuneøkonomien - inntektssystemet	

Vedlegg/Referanser

	Dokument	Referanse
1.	Veien mot en ny kommune – Veileder for utredning og prosess	http://www.fylkesmannen.no/Ostfold/Kommunalstyring/Kommunereformen/
2.	Kommunereformen 2014-2016: Arbeidshefte til støtte for kommunenes arbeid med første del av sitt utredningsoppdrag	http://www.fylkesmannen.no/Ostfold/Kommunalstyring/Kommunereformen/
3.	Utredningspunkter IØ Regionråd	
4.		